

Dynamika PKB przekroczy 4,0% w IV kw. 2017 r.

- Prognozujemy, że tempo wzrostu PKB w 2017 r. zwiększy się do 3,3% wobec 2,8% r/r w 2016 r. Wzrost PKB w Polsce będzie wspierany przez przyspieszenie dynamiki inwestycji ogółem związane z wyższą absorpcją środków unijnych. W przeciwnym kierunku będzie oddziaływało wygaśnięcie na przełomie II i III kw. pozytywnego wpływu programu Rodzina 500+ na dynamikę konsumpcji. Ponadto uważamy, że w br. będziemy mieli do czynienia zżywieniem w światowym handlu mającym pozytywny wpływ na dynamikę polskiego eksportu (por. MAKROMapa z 06.02.2017). W rezultacie prognozujemy, że tempo wzrostu gospodarczego osiągnie 4,1% r/r w IV kw.
- Ze względu na oddziaływanie efektów niskiej bazy dla dynamiki cen paliw i nośników energii (obniżka cen prądu i gazu w styczniu 2016 r.) inflacja silnie zwiększy się do 1,8% r/r w I kw. 2017 r. wobec 0,2% w IV kw. ub. r. W kolejnych kwartałach nastąpi stopniowe osłabienie impulsu inflacyjnego (wywołanego wzrostem cen surowców), a w rezultacie roczne tempo wzrostu cen obniży się do 1,3% w IV kw.
- Uważamy, że rynek pracy znajduje się blisko stanu równowagi. Oczekujemy, że dynamika zatrudnienia poza rolnictwem będzie się stopniowo obniżać i w IV kw. 2017 r. osiągnie poziom 0,1% r/r. Prognozujemy, że stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtuje się na poziomie 8,1% na koniec 2017 r. wobec 8,3% w grudniu 2016 r. Trudności w znalezieniu wykwalifikowanych pracowników oraz wzrost inflacji będą oddziaływały w kierunku nasilenia presji płacowej. W efekcie oczekujemy lekkiego zwiększenia nominalnego tempa wzrostu płac z 3,8% w 2016 r. do 4,5% w 2017 r.
- Uważamy, że stopy procentowe w Polsce pozostaną na niezmiennym poziomie do czerwca 2018 r. Naszym zdaniem, ze względu na inflację kształtującą się blisko celu oraz oczekiwane przez nas umiarkowanie silne tempo wzrostu gospodarczego, Rada zdecyduje się na rozpoczęcie cyklu zacieśniania polityki pieniężnej w czerwcu 2018 r. i podniesie stopy procentowe łącznie o 50 pb w 2018 r.
- W 2017 r. oczekujemy stopniowego spadku kursu EURPLN do 4,18 na koniec roku. Aprecjacja złotego będzie związana ze spodziewanym przez nas przyspieszeniem wzrostu gospodarczego w II poł. 2017 r. i towarzyszącym mu nasileniem rynkowych oczekiwań na podwyżki stóp NBP.

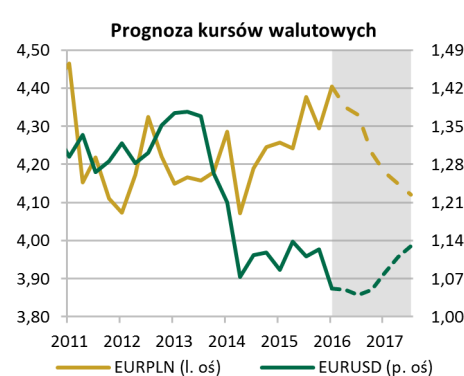
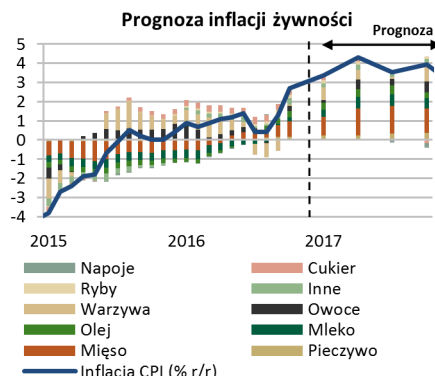
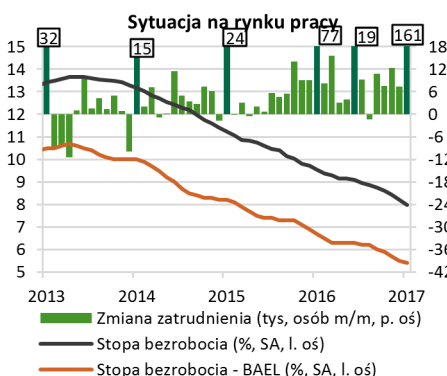
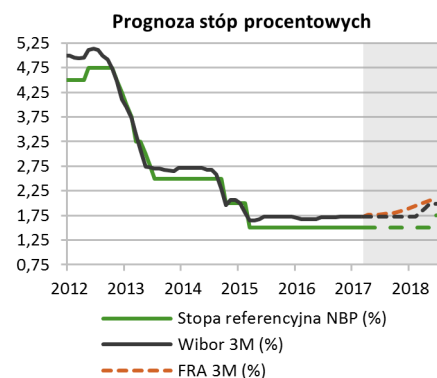
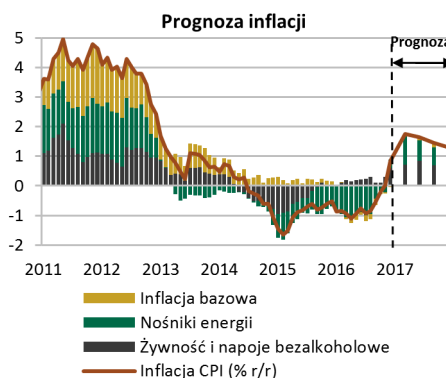
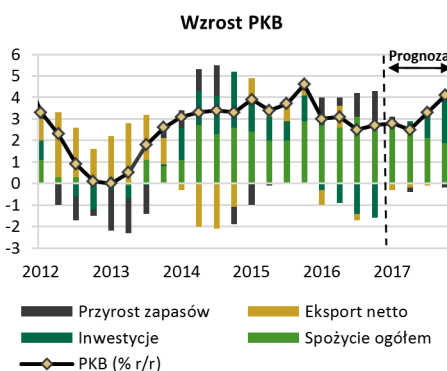
Wyższa dynamika inwestycji wsparciem dla wzrostu PKB

Wzrost inflacji będzie przejściowy

Lekkie nasilenie presji płacowej

Stabilizacja stóp procentowych do czerwca 2018 r.

Perspektywa umocnienia złotego

Źródło: Credit Agricole, GUS, Reuters

ZBOŻA

Znaczące zapasy zbóż barierą dla wzrostu ich cen

- Zgodnie z prognozą Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC) z 23 lutego 2017 r. w sezonie 2016/2017 światowa produkcja zbóż zwiększy się do 2094 mln t wobec 2005 mln t w sezonie 2015/2016 (wzrost o 4,5%). Zwiększenie produkcji wynikać będzie przede wszystkim z wyższych zbiorów kukurydzy. Jednocześnie zgodnie z prognozą IGC konsumpcja zbóż w sezonie 2016/2017 zwiększy się do 2062 mln t wobec 1983 mln t w sezonie 2015/2016 (wzrost o 3,9%). W konsekwencji światowe zapasy zbóż na koniec sezonu 2016/2017 wyniosą 507 mln t wobec 475 mln t w sezonie 2015/2016, a współczynnik zapasy/spożycie wzrośnie do 24,6% wobec 23,9% w sezonie 2015/2016.
- Ze wzrostem zapasów zbóż mamy do czynienia również w regionie (UE, Kazachstan, Rosja i Ukraina). Zgodnie z prognozą IGC w sezonie 2016/2017 podaż zbóż (zapasy + produkcja + import) w tych krajach wzrośnie do 565 mln t, podczas gdy popyt (konsumpcja + eksport) ukształtuje się na poziomie z sezonu 2015/2016 i wyniesie 515 mln t. Wyższa podaż zbóż w regionie wynika ze wzrostu ich produkcji w Rosji, która z nadwyżką kompensuje niższe zbiory w UE. Tym samym zapasy na koniec sezonu 2016/2017 nieznacznie zwiększą się i wyniosą 50,1 mln t wobec 49,3 mln t w sezonie 2015/2016, a współczynnik zapasy/spożycie wzrośnie do 9,7% wobec 9,5%.
- Zgodnie z raportem MARS (Monitoring Agricultural Resources) w ostatnich miesiącach nie odnotowano znaczących strat mrozowych wśród głównych unijnych producentów zbóż, w tym w Polsce. Niskie temperatury w grudniu sprzyjały hartowaniu roślin, a utrzymująca się w styczniu i w lutym pokrywa śniegowa chroniła je przed przemarzaniem. Wstępna ocena przezimowania upraw ozimych w 2017 r., która dostarczy informacji na temat tegorocznych prognozowanych zbiorów zboża, zostanie opublikowana przez GUS 28 kwietnia.
- Pojawiają się pierwsze sygnały świadczące o dostosowaniu podaży zbóż z uwagi na ich niskie ceny. Zgodnie z danymi USDA powierzchnia zasiewów pszenicy ozimej w USA zmniejszyła się do najniższego poziomu od 1909 r. W naszej ocenie, z uwagi na nagromadzone w ostatnich latach znaczące światowe zapasy zbóż, nie należy jeszcze oczekiwać trwałego odwrócenia trendu spadkowego cen zbóż.
- Biorąc pod uwagę prognozowaną sytuację popytowo-podażową w sezonie 2016/2017 i oczekiwania co do sezonu 2017/2018, uważamy, że w kolejnych kwartałach ceny zboża na światowym rynku oscylować będą wokół łagodnego trendu spadkowego. Jednocześnie po uwzględnieniu tendencji na światowym rynku zbóż oraz krajowego wzorca sezonowości prognozujemy, że ceny pszenicy i kukurydzy w Polsce wyniosą odpowiednio ok. 60 zł/dt i 50 zł/dt na koniec 2017 r. Głównymi czynnikami ryzyka dla naszej prognozy są napływające kolejne szacunki zbiorów zbóż, w szczególności prognozy na sezon 2017/2018, które znacząco wpływają na ich ceny na rynkach terminowych oraz nasilają spekulację.

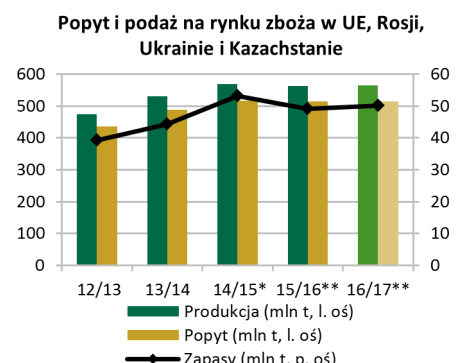
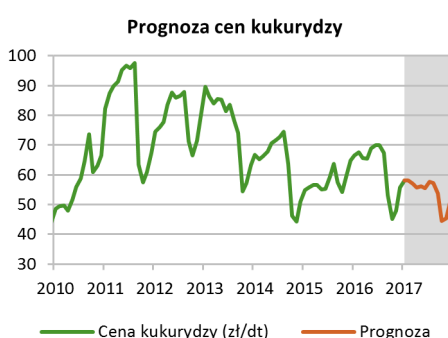
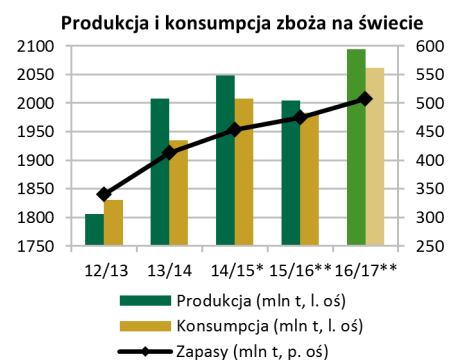
Akumulacja światowych zapasów zbóż trwa

Rosja głównym źródłem wzrostu produkcji zbóż w regionie

Dobra kondycja ozimim

Pierwsze sygnały dostosowania

Globalna nadpodaż barierą dla wzrostu cen zbóż

Źródło: GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Reuters, USDA, Credit Agricole, IGC *szacunek IGC **prognoza IGC

ROŚLINY OLEISTE

Ceny rzepaku w trendzie wzrostowym

- Zgodnie z prognozą USDA (U.S. Department of Agriculture) z 9 lutego br. w sezonie 2016/2017 będziemy mieć do czynienia ze wzrostem produkcji nasion i owoców najważniejszych roślin oleistych, która zwiększy się o 6,2% w stosunku do poprzedniego sezonu i wyniesie 554,2 mln t. Zwiększenie produkcji wynikać będzie przede wszystkim z wyższej produkcji soi. Obniżenie produkcji zostanie odnotowane jedynie w przypadku rzepaku. W efekcie światowa produkcja rzepaku obniży się już trzeci sezon z rzędu.
- Jednocześnie, zgodnie z prognozą USDA globalne zużycie nasion i owoców roślin oleistych w sezonie 2016/2017 zwiększy się o 4,4% i wyniesie 548,5 mln t. Czynnikiem oddziałującym w kierunku wzrostu zużycia roślin oleistych są rosnące ceny ropy naftowej, zwiększające relatywną konkurencyjność cenową biopaliw. W efekcie po uwzględnieniu zapasów początkowych zapasy końcowe zwiększą się o 2,4% r/r i wyniosą 91,7 mln t. W rezultacie, wskaźnik zapasy końcowe/zużycie zmniejszy się nieznacznie z 17,0% w sezonie 2015/2016 do 16,7% w sezonie 2016/2017, co będzie jego najniższym poziomem od 4 lat.
- Zgodnie z szacunkami USDA produkcja rzepaku w sezonie 2016/2017 zmniejszy się o 3,3% i wyniesie 67,9 mln t. Spadek produkcji rzepaku związany będzie z jego mniejszymi zbiorami w UE, Chinach oraz na Ukrainie, podczas gdy jej wzrost odnotowany zostanie w Rosji, Indiach i Australii. Obniżeniu ulegnie również zużycie rzepaku, które w sezonie 2016/2017 zmniejszy się o 1,3% i wyniesie 69,6 mln t. Będzie ono jednak wyższe niż produkcja, co doprowadzi do obniżenia zapasów końcowych w sezonie 2016/2017, które zmniejszą się o 25,3% r/r i wyniosą 5,0 mln t. W rezultacie wskaźnik zapasy końcowe/zużycie spadnie do 7,2% wobec 9,5% w sezonie 2015/2016, co będzie jego najniższym poziomem od 5 lat.
- OCzekujemy, że w 2017 r. w kierunku zwiększenia cen roślin oleistych oddziaływać będzie prognozowany przez nas umiarkowany wzrost cen ropy naftowej do 60 USD/baryłkę (Brent). Będzie on sprzyjał zwiększeniu popytu na biopaliwa, a tym samym większemu zużyciu roślin oleistych wykorzystywanych w procesie ich produkcji. Pozytywny wpływ na ceny roślin oleistych będą miały również obniżające się ich zapasy ogółem. Ich spadek będzie szczególnie wyraźny w przypadku rzepaku, co może oddziaływać w kierunku odchylania się dynamiki jego cen w górę na tle innych roślin oleistych.
- Prognozujemy, że na koniec 2017 r. cena rzepaku w Polsce ukształtuje się na poziomie 2000 zł/t. Głównymi czynnikami ryzyka dla naszej prognozy są ceny ropy naftowej oraz napływające kolejne szacunki zbiorów roślin oleistych, które mają istotny wpływ na ich ceny na rynkach terminowych oraz nasilają spekulację.

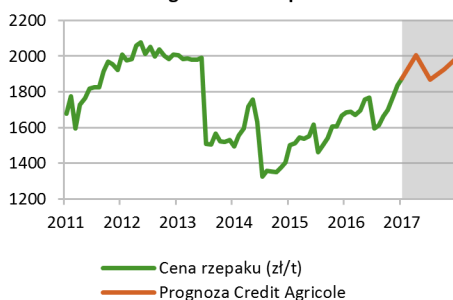
Światowa produkcja rzepaku obniży się trzeci sezon z rzędu

Nieznaczny wzrost zapasów roślin oleistych

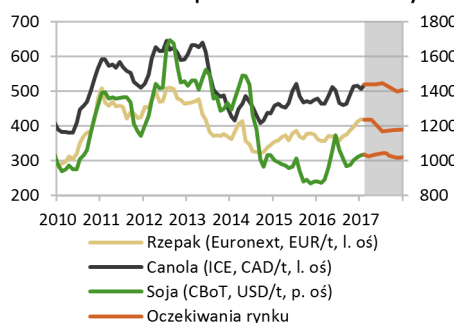
Wskaźnik zapasy końcowe/zużycie na rynku rzepaku najniższy od 5 lat

Tendencje na światowym rynku będą sprzyjały dalszemu wzrostowi cen rzepaku

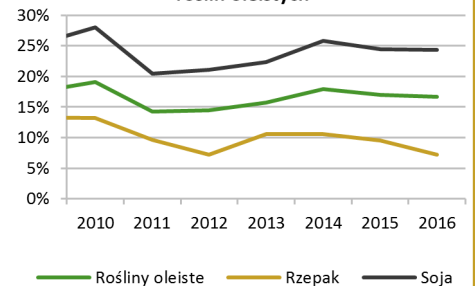
Prognoza cen rzepaku

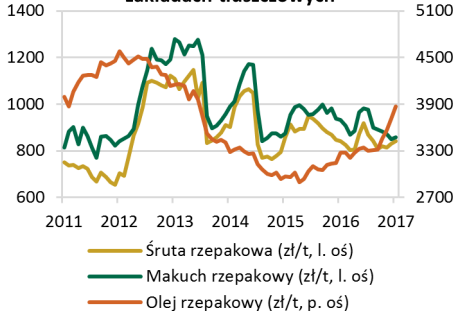
Wykresy kontynuacyjne kontraktów terminowych i formułowane na ich podstawie oczekiwania rynku

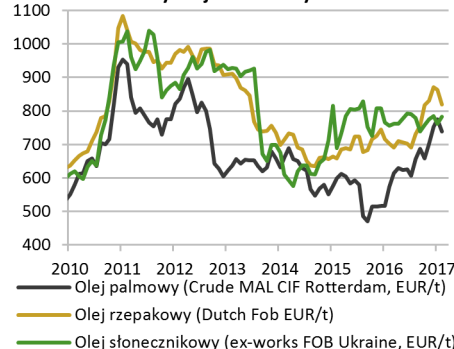
Wskaźnik zapasy/spożycie na światowym rynku roślin oleistych

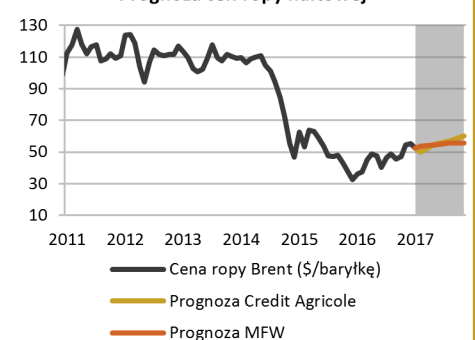
Średnie ceny sprzedaży produktów z rzepaku w zakładach tłuszczowych

Ceny olejów roślinnych

Prognoza cen ropy naftowej

Źródło: GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Eurostat, Komisja Europejska, Reuters, USDA, MFW, Credit Agricole

WIEPRZOWINA I WOŁOWINA

Polska wołowina zdobywa rynki mięsa koshernego i halal

- Od II kw. 2016 r. unijny rynek wieprzowiny znajduje się we wzrostowej fazie cyklu. Wynika to z silnego ożywienia światowego popytu na wieprzowinę, szczególnie ze strony Chin, przy jednocześnie niskiej podaży tego gatunku mięsa w UE.
- W okresie od stycznia do listopada 2016 r. wolumen polskiego eksportu wieprzowiny zwiększył się o 6,0% r/r wobec wzrostu o 5,0% w analogicznym okresie 2015 r. Jego zwiększenie wynikało z wyższej dynamiki sprzedaży wieprzowiny na rynki spoza UE (+42,4% r/r), co związane było z silnym ożywieniem popytu w Azji, a także efektem niskiej bazy z ub.r. Tym samym w pierwszych jedenastu miesiącach 2016 r. polski eksport wieprzowiny ukształtował się nieznacznie powyżej poziomu z 2013 r. (+0,5%), czyli ostatniego roku bez ograniczeń eksportowych związanych z ogniskami ASF w Polsce. Występowanie ASF w Polsce pozostaje jednak istotną barierą dla dalszego wzrostu polskiego eksportu tego gatunku mięsa.
- Cena skupu żywca wieprzowego wyniosła w styczniu 4,91 zł/kg (wzrost o 24,0% r/r). Cena pasz dla świń wyniosła 1,48 zł/kg (spadek o 7,8% r/r). W rezultacie w styczniu relacja cen żywiec/pasza ukształtowała się na poziomie 3,32 wobec 2,47 przed rokiem, wskazując na silną poprawę opłacalności produkcji wieprzowiny. Po uwzględnieniu tendencji na unijnym rynku wieprzowiny oraz krajowego wzorca sezonowości prognozujemy, że cena skupu żywca wieprzowego w Polsce wyniesie ok. 5,40 zł/kg na koniec 2017 r.
- Oczekujemy, że odbudowa pogłowia bydła mlecznego w kolejnych kwartałach z uwagi na wysokie ceny mleka będzie oddziaływała w kierunku spadku podaży mięsa wołowego. Jednocześnie mamy do czynienia z utrzymującym się silnym popytem na wołowinę wśród jej głównych importerów z UE, w szczególności z Turcji, Hong Kongu oraz Izraela. Ograniczenie podaży przy utrzymującym się wzroście popytu będzie w naszej ocenie oddziaływało w kierunku kontynuacji wzrostu ceny wołowiny.
- W okresie od stycznia do listopada 2016 r. wolumen polskiego eksportu wołowiny zmniejszył się o 0,7% r/r wobec wzrostu o 17,5% w analogicznym okresie 2015 r. Na szczególną uwagę zasługuje wzrost udziału rynków spoza UE (m. in. Izraela, Bośni i Hercegowiny, oraz Turcji) w strukturze geograficznej polskiego eksportu, co wskazuje na wyższą sprzedaż wołowiny pochodzącej z uboju rytualnego (koszerej i halal).
- Cena skupu żywca wołowego wyniosła w styczniu 6,31zł/kg (wzrost o 3,4% r/r). W tym samym czasie cena pasz dla bydła wyniosła 1,41 zł/kg (wzrost o 1,6% r/r). W rezultacie relacja cen żywiec/pasza ukształtowała się w styczniu na poziomie 4,48 wobec 4,40 przed rokiem, sygnalizując nieznaczny wzrost opłacalności produkcji mięsa wołowego w ujęciu rocznym. Prognozujemy, że cena skupu żywca wołowego w Polsce wyniesie ok. 6,40 zł/kg na koniec 2017 r. Wzrost odsezonowanej ceny mięsa wołowego w znacznym stopniu wynikać będzie z utrzymującego się silnego popytu zagranicznego przy jednoczesnym ograniczeniu podaży.

Silny popyt w Chinach podbija ceny wieprzowiny

Polski eksport wieprzowiny na poziomach sprzed ASF

Wysoka opłacalność produkcji wieprzowiny

Wzrost cen na rynku mleka ograniczy podaż wołowiny

Wzrost eksportu wołowiny z uboju rytualnego

Rosnący popyt przy ograniczonej podaży wsparciem dla cen wołowiny

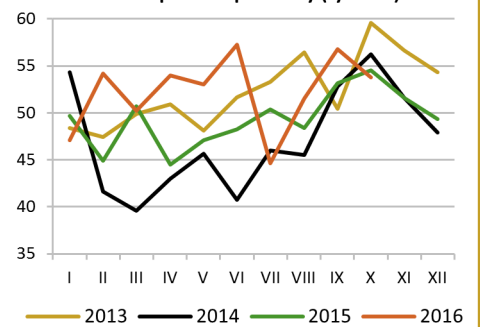
Prognoza cen skupu żywca wieprzowego

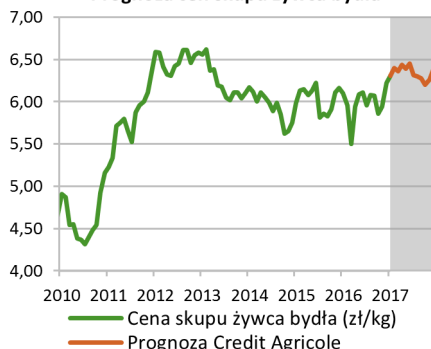
Opłacalność produkcji wieprzowiny

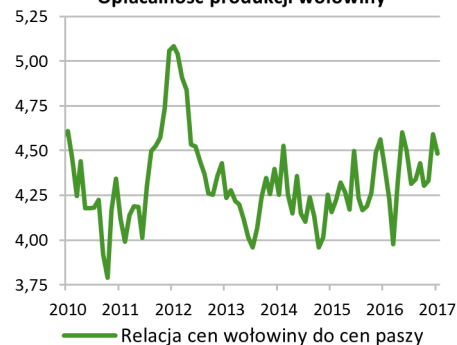
Polski eksport wieprzowiny (tys. ton)

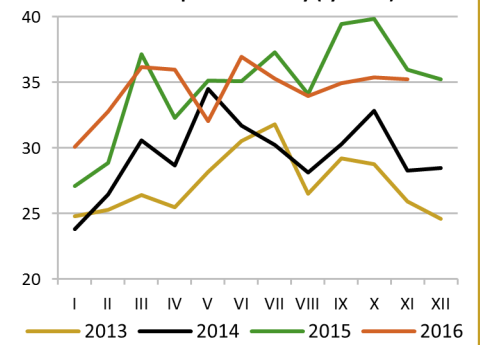
Prognoza cen skupu żywca bydła

Opłacalność produkcji wołowiny

Polski eksport wołowiny (tys. ton)

Źródło: GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Eurostat, Credit Agricole

DRÓB I JAJA

Ptasia grypa negatywna dla cen drobiu i jego eksportu

- Główni producenci drobiu w UE zmagają się z ogniskami ptasiej grypy. Jak dotąd na poziomie całej UE ptasia grypa nie doprowadziła do znaczących strat w bazie produkcyjnej. W efekcie związane z nią ograniczenia w eksporcie na rynki trzecie oddziałują w kierunku wzrostu podaży na unijnym rynku drobiu i spadku jego cen.
- Od stycznia do listopada ub. r. wolumen polskiego eksportu drobiu zwiększył się o 21,1% r/r wobec wzrostu o 17,7% w analogicznym okresie 2015 r. Cena skupu kurcząt wyniosła w styczniu 3,11 zł/kg (spadek o 2,7% r/r), a cena indyków wyniosła 4,83 zł/kg (spadek o 16,4% r/r). W tym samym czasie cena pasz dla brojlerów ukształtowała się na poziomie 1,38 zł/kg (spadek o 2,8% r/r), a pasz dla indyków 1,43 zł/kg (wzrost o 0,7% r/r). W rezultacie w styczniu relacja cen żywiec/pasza wyniosła na rynku kurcząt 2,26 wobec 2,25 przed rokiem, a na rynku indyków 3,39 wobec 4,09 przed rokiem, wskazując na spadek opłacalności produkcji kurcząt oraz indyków w ujęciu rocznym. W styczniu średnie ceny mięsa brojlerów w Polsce wyrażone w euro były o 37,5% niższe od średniej unijnej wobec 36,5% w styczniu ub. r. Utrzymująca się wysoka konkurencyjność cenowa polskiego drobiu stanowi wsparcie dla jego eksportu.
- Od stycznia do listopada ub. r. wolumen polskiego eksportu jaj zwiększył się o 2,9% r/r wobec wzrostu o 11,4% w analogicznym okresie 2015 r. W IV kw. ub. r. istotnym czynnikiem oddziałującym w kierunku obniżenia jego dynamiki były przypadki salmonelli wykryte w kilku partiach polskiego eksportu jaj. Cena skupu jaj klasy M wyniosła w styczniu 32,20 zł/100 sztuk (wzrost o 6,7% r/r). W tym samym czasie cena pasz dla niosek wyniosła 1,06 zł/kg (spadek o 3,5% r/r). W efekcie w styczniu relacja cen 100 jaj/pasza ukształtowała się na poziomie 30,4 wobec 27,5 przed rokiem, wskazując na poprawę opłacalności produkcji jaj w ujęciu rocznym. W styczniu br. średnie ceny jaj w Polsce wyrażone w euro były o 2,8% wyższe od średniej unijnej wobec 1,8% w styczniu 2016 r. wskazując na nieznaczne pogorszenie konkurencyjności polskiego eksportu jaj.
- Oczekujemy, że ograniczenia eksportowe związane z występowaniem przypadków ptasiej grypy w UE będą oddziaływały w kierunku nadpodaży na rynku drobiu i jaj. Podtrzymujemy naszą ocenę, zgodnie z którą efekt ten będzie silniejszy od ewentualnych strat w bazie produkcyjnej. W efekcie w najbliższych miesiącach na rynku może utrzymywać się presja na spadek cen. W konsekwencji, po uwzględnieniu zjawiska sezonowości prognozujemy, że ceny skupu kurcząt broilerów, indyków oraz jaj na koniec 2017 r. ukształtują się odpowiednio na poziomie ok. 2,90 zł/kg, 4,40 zł/kg oraz 34 zł/100 sztuk. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszej prognozy jest wysoka niepewność związana z dalszym rozwojem ptasiej grypy na terenie UE.

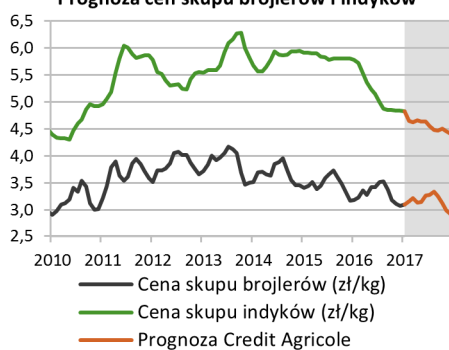
Ptasia grypa wywiera presję na spadek cen drobiu

Konkurencyjność cenowa polskiego drobiu wspiera jego eksport

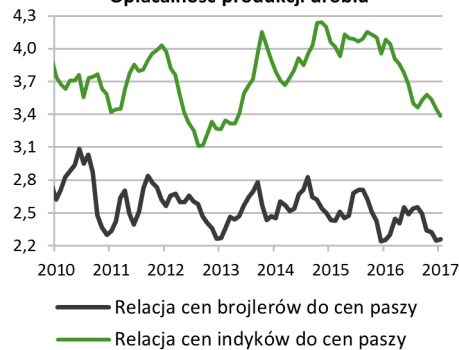
Spadek dynamiki eksportu jaj w 2016 r.

Ptasia grypa pozostaje czynnikiem niepewności dla branży

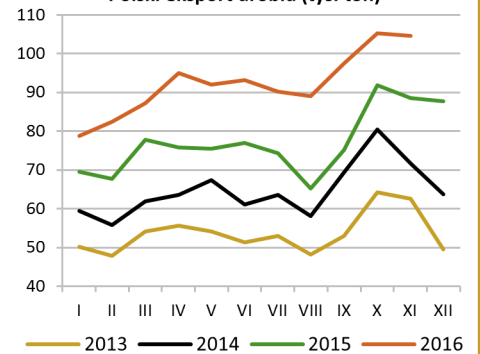
Prognoza cen skupu brojlerów i indyków

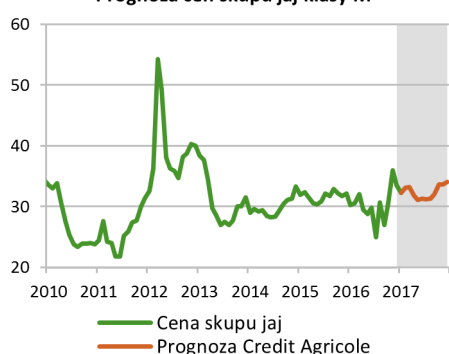
Opłacalność produkcji drobiu

Polski eksport drobiu (tys. ton)

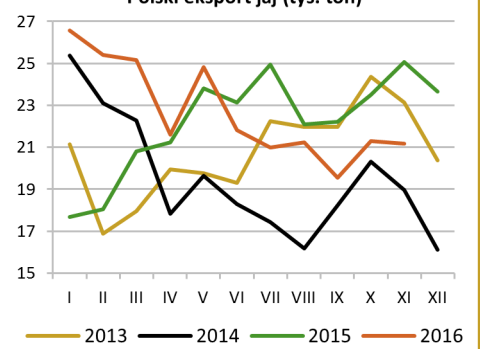
Prognoza cen skupu jaj klasy M

Opłacalność produkcji jaj

Polski eksport jaj (tys. ton)

Źródło: Ministerstwo Rolnictwa, GUS, Eurostat, Credit Agricole

MLEKO I PRODUKTY MLECZNE

To jeszcze nie koniec wzrostowej fali cyklu na globalnym rynku mleka

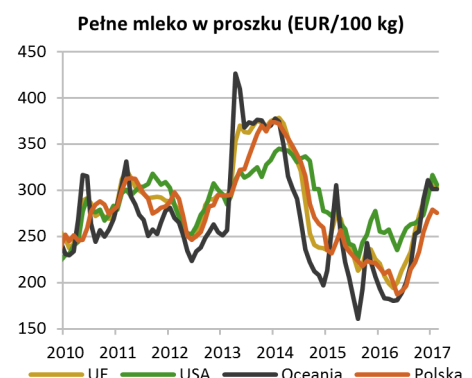
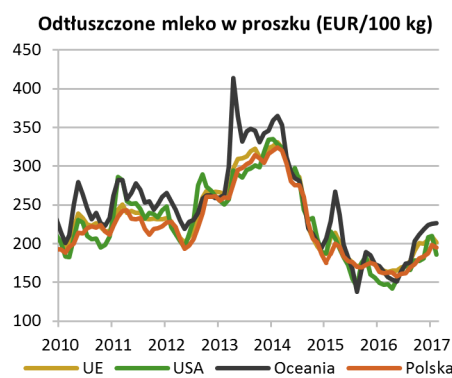
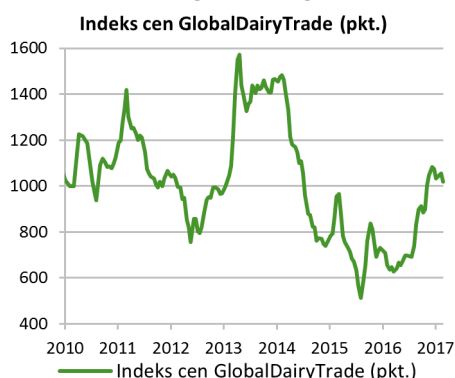
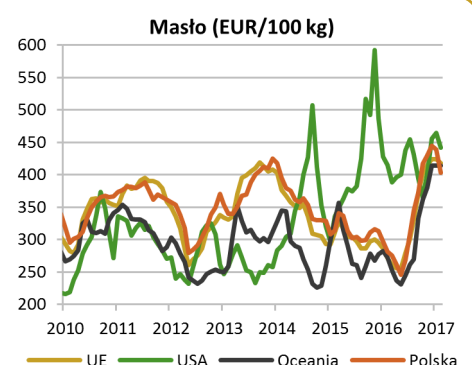
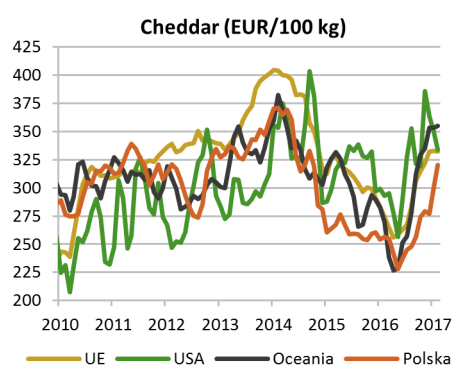
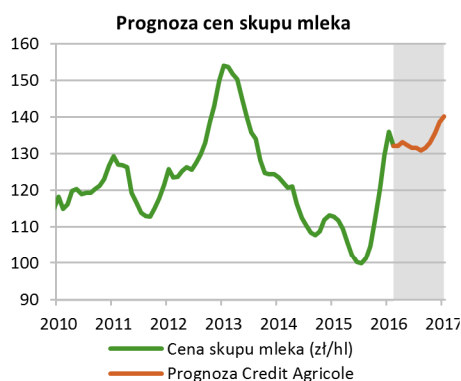
- Od maja ub. r. światowy rynek mleka znajduje się we wzrostowej fazie cyklu. Indeks cen żywności FAO dla produktów mlecznych zwiększył się pomiędzy kwietniem ub. r. a lutym br. o 52%. Wzrost cen ma szeroki zakres i dotyczy wszystkich podstawowych produktów mlecznych, choć jest on widoczny szczególnie w przypadku masła, którego ceny w UE przekroczyły już poziom maksimum z przełomu 2013 r. i 2014 r.
- Przyczyną wzrostu cen produktów mlecznych jest obniżenie podaży mleka wśród największych eksporterów produktów mlecznych na świecie przy jednoczesnym silnym ożywieniu globalnego popytu na produkty mleczne. Skup mleka wśród największych eksporterów produktów mlecznych na świecie (Nowa Zelandia, UE, USA, Australia oraz Argentyna) zmniejszył się w II poł. 2016 r. o 2,0% r/r wobec wzrostu o 1,9% r/r w I poł. 2016 r. Z kolei popyt w Chinach, będących największym importerem produktów mlecznych na świecie, zwiększył się w 2016 r. o 20,4% r/r wobec spadku o 8,1% w 2015 r. (por. AGROPuls z 25.01.2017).
- W ostatnich tygodniach obserwowane jest wyraźne spowolnienie wzrostu cen produktów mlecznych. Mimo to podtrzymujemy naszą prognozę, zgodnie z którą wzrostowa faza cyklu na globalnym rynku mleka potrwa do III kw. br. (por. AGROMapa z 15.12.2017). W kolejnych miesiącach oczekujemy stabilizacji cen masła i wzrostu cen pozostałych produktów mlecznych. Podstawę dla takiej oceny stanowi prognozowana przez nas sytuacja popytowo-podażowa na globalnym rynku mleka. Uważamy, że w I poł. br. utrzyma się spadek produkcji mleka w ujęciu rocznym wśród największych eksporterów produktów mlecznych. Jednocześnie oczekujemy, że popyt w Chinach nieznacznie spowolni, ale pozostanie na relatywnie wysokim poziomie.
- Uważamy, że w II poł. br. dojdzie do wzrostu skupu mleka w ujęciu rocznym wśród największych eksporterów produktów mlecznych na świecie, wspieranego przez zwiększenie opłacalności jego produkcji, a także efekty niskiej bazy sprzed roku. Głównymi źródłami wyższej produkcji będą UE oraz Nowa Zelandia. W Nowej Zelandii w ostatnich kwartałach obserwowana była odbudowa pogłowia bydła mlecznego. Z kolei w UE ograniczenie mocy wytwórczych w 2016 r. w części krajów nie było znaczące, co przy wygaśnięciu efektu płatnego programu ograniczania produkcji mleka prowadzonego przez Komisję Europejską będzie stanowiło podstawę do jej przyspieszenia. Dodatkowo, styczniowe dane nt. chińskiego importu produktów mlecznych wskazują, iż tempo jego wzrostu w 2017 r. będzie niższe niż w 2016 r. W efekcie oczekujemy, że w III kw. światowy rynek mleka wejdzie w spadkową fazę cyklu. Głównymi czynnikami ryzyka dla naszej prognozy są tempo wzrostu podaży mleka wśród głównych eksporterów produktów mlecznych, warunki pogodowe w Oceanii, a także trwałość ożywienia popytu w Chinach.
- Po uwzględnieniu zjawiska sezonowości prognozujemy, że na koniec 2017 r. cena skupu mleka w Polsce wyniesie ok. 140 zł/hl.

Światowy rynek mleka na wzrostowej fazie cyklu

Produkcja mleka na świecie nadal spada

To jeszcze nie koniec wzrostu cen

W III kw. br. globalny rynek mleka wejdzie w spadkową fazę cyklu

Źródło: Credit Agricole, GlobalDairyTrade, GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Komisja Europejska, USDA

OWOCE I WARZYWA

Straty mrozowe na południu Europy podbiły ceny warzyw

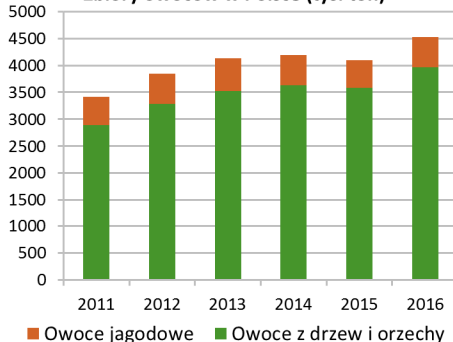
- Zgodnie z wynikowym szacunkiem głównych ziemioplodów rolnych i ogrodniczych opracowanym przez GUS z 21 grudnia ub. r. łączne zbiory warzyw gruntowych (wczesnych i późnych) w 2016 r. wyniosły ok. 4,5 mln t i ukształtowały się na poziomie o ok. 18% wyższym niż w 2015 r. Zgodnie z szacunkami GUS wzrost zbiorów wobec 2015 r. wynikał z relatywnie korzystnych warunków agrometeorologicznych oraz oddziaływania pozytywnego efektu niskiej bazy sprzed roku związanego z suszą (por. AGROMapa z 09.12.2015). Najsilniej w porównaniu do 2015 r. zwiększyły się zbiory ogórków oraz warzyw kapustnych i korzeniowych.
- W 2016 r. mieliśmy do czynienia z korzystnymi na tle historycznym warunkami agrometeorologicznymi dla produkcji owoców. W efekcie, zgodnie z wynikowym szacunkiem głównych ziemioplodów rolnych i ogrodniczych opracowanym przez GUS, ubiegłoroczne zbiory owoców z drzew wyniosły ok. 4,1 mln t i ukształtowały się na poziomie ok. 13% wyższym niż w 2015 r. Na szczególną uwagę zasługuje rekordowa produkcja jabłek, która wyniosła ok. 3,6 mln ton (+14%, por. AGROMapa z 15.12.2016). Wzrost odnotowała również produkcja owoców jagodowych, która zgodnie z wynikowym szacunkiem GUS wyniosła ok. 600 tys. ton. i ukształtowała się na poziomie o ok. 10% wyższym niż w 2015 r. Wstępna ocena przezimowania upraw ozimych w 2017 r., która dostarczy informacji na temat przezimowania drzew, krzewów owocowych i plantacji jagodowych oraz stanu upraw ogrodniczych, zostanie opublikowana przez GUS 28 kwietnia.
- Od stycznia do listopada 2016 r. wolumen polskiego eksportu owoców zwiększył się o 9,4% r/r wobec spadku o 5,3% w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost odnotowano również w przypadku eksportu warzyw, którego wolumen zwiększył się o 3,0% r/r wobec spadku o 0,4% w analogicznym okresie 2015 r. Wzrost eksportu owoców wynikał z wyższego eksportu do krajów spoza UE, podczas gdy w przeciwnym kierunku oddziaływał niższy eksport do krajów UE. Z kolei w przypadku warzyw źródłem wyższego eksportu był zarówno wyższy eksport do UE jak i krajów spoza UE. Zarówno eksport owoców, jak i warzyw znajduje się poniżej poziomów sprzed wprowadzenia rosyjskiego embarga w sierpniu 2014 r.
- W styczniu i na początku lutego utrzymywał się silny wzrost cen warzyw importowanych związany ze znaczącymi stratami mrozowymi na południu Europy. Obecnie obserwowane jest wygasanie tego efektu. W II kw. br. oczekujemy utrzymania dodatniej dynamiki cen owoców i warzyw, która przyjmie minimum lokalne na przełomie II i III kw. W IV kw. 2017 r. przy założeniu przeciętnych warunków agrometeorologicznych i kształtowania się zbiorów warzyw i owoców na poziomie wieloletnich średnich oczekujemy przyspieszenia wzrostu cen r/r. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszej prognozy dynamiki cen owoców i warzyw jest kształtowanie się warunków agrometeorologicznych w kraju.

Wyższe zbiory warzyw i owoców w 2016 r.

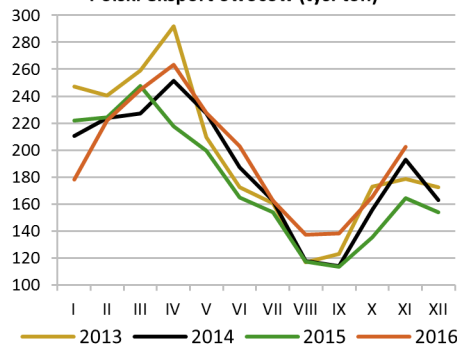
Eksport owoców i warzyw nadal poniżej poziomów sprzed wprowadzenia rosyjskiego embarga

Straty mrozowe na południu Europy podbiły ceny warzyw

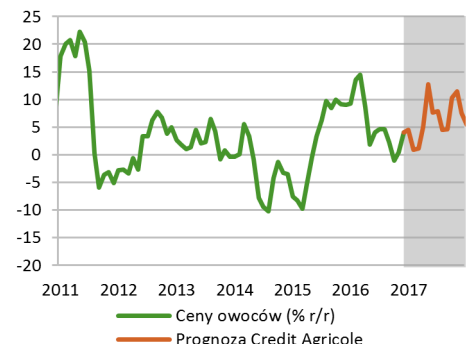
Zbiory owoców w Polsce (tys. ton)

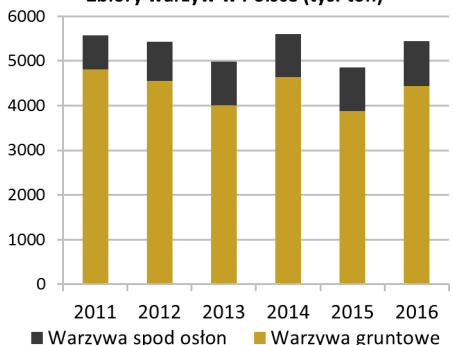
Polski eksport owoców (tys. ton)

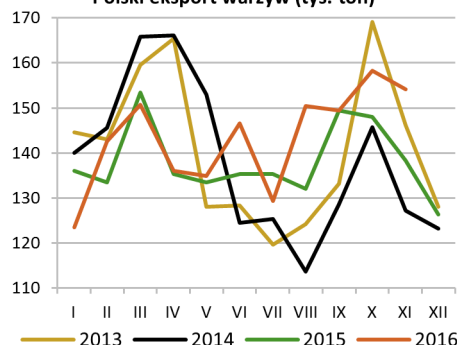
Roczna dynamika cen owoców w Polsce

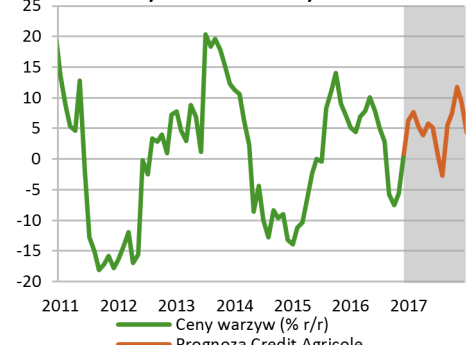
Zbiory warzyw w Polsce (tys. ton)

Polski eksport warzyw (tys. ton)

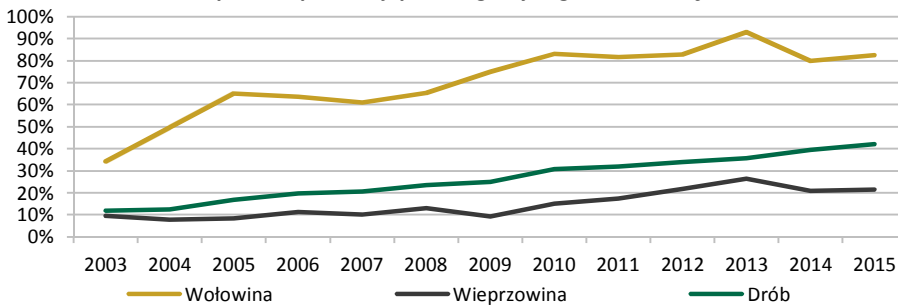
Roczna dynamika cen warzyw w Polsce

Źródło: GUS, Eurostat, IERiGŻ, Credit Agricole

TEMAT KWARTAŁU: Dobre perspektywy globalnego popytu na mięso

Udział eksportu w produkcji poszczególnych gatunków mięsa w Polsce

Źródło: Eurostat, Credit Agricole

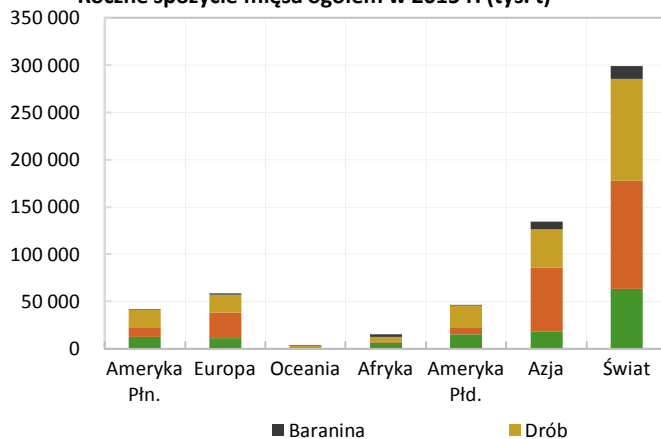
Polska jest kluczowym producentem mięsa w UE. W 2016 r. była największym producentem drobiu, 4. producentem wieprzowiny i 7. producentem wołowiny. Spożycie mięsa w Polsce w ostatnich latach charakteryzuje się niskim tempem wzrostu i w kolejnych latach nie należy oczekiwać jego przyspieszenia. W efekcie ekspansja na zagraniczne rynki jest nieuniknionym rozwiązaniem dla firm z branży mięsnej, które chcą szybko zwiększać sprzedaż. Obecnie w przypadku wołowiny eksport stanowi ponad 80% krajowej produkcji, drobiu prawie 40%, podczas gdy w

przypadku wieprzowiny udział ten przekracza 20%. Duże znaczenie eksportu dla firm z polskiego sektora mięsnego wskazuje, że długoterminowe perspektywy globalnego popytu na mięso powinny być uwzględniane w ich strategiach.

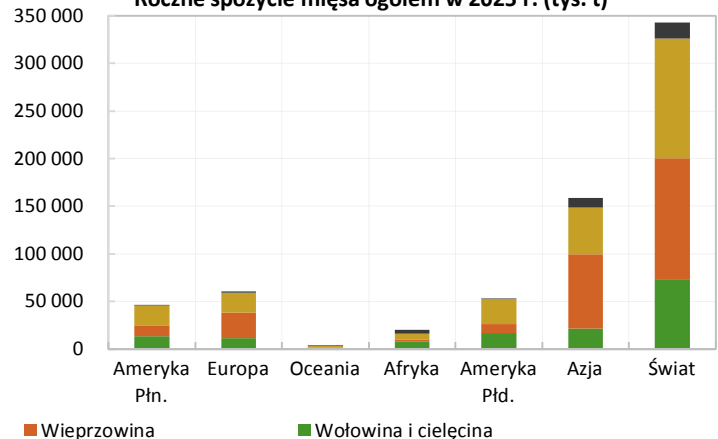
Do najważniejszych czynników determinujących popyt na mięso zaliczamy:

- **Dochód.** Zgodnie z badaniami FAO i OECD spożycie mięsa zwiększa się najszybciej w krajach słabiej rozwiniętych, w których siła nabywcza gospodarstw domowych szybko rośnie, podczas gdy w krajach zamożnych spożycie to jest relatywnie stabilne. Dochód wpływa nie tylko na ilość konsumowanego mięsa, ale również jego strukturę gatunkową. Badania wskazują, że osoby, których wcześniej nie było stać na konsumpcję mięsa zaczynają ją od drobiu. Wynika to z jego relatywnie niskiej ceny i dużej dostępności. Kolejne spożywane gatunki mięsa to odpowiednio wieprzowina i wołowina.
- **Dostępność alternatywnych źródeł białka.** W zależności od warunków geograficznych występuje szereg substytutów białka pochodzenia zwierzęcego (ryby, produkty mleczne, jaja, białko roślinne), których łatwa dostępność oddziałuje w kierunku obniżenia popytu na mięso.
- **Religia i tradycja.** W wielu religiach obowiązują zakazy spożywania poszczególnych gatunków mięsa. Przykładowo, w hinduizmie zakazem objęta jest wołowina, a w islamie i judaizmie wieprzowina. Co więcej, islam i judaizm regulują również sposób przygotowania mięsa, które zgodnie z zasadami tych religii musi pochodzić z tzw. „uboju rytualnego”.
- **Styl życia.** Wraz ze wzrostem dochodu, rosnącą urbanizacją, zmianami demograficznymi społeczno-kulturowymi obserwowana jest zmiana stylu życia, która w istotny sposób wpływa na popyt na mięso. Przykładowo w krajach zamożnych coraz większe znaczenie w wyborach konsumenckich odgrywa moda na zdrowe odżywianie. Oddziałuje to w kierunku wzrostu popularności mięsa białego, którego spożycie często przewyższa już konsumpcję tradycyjnych gatunków mięsa w tych krajach.

Roczne spożycie mięsa ogółem w 2015 r. (tys. t)

Roczne spożycie mięsa ogółem w 2025 r. (tys. t)

Źródło: FAO-OECD

Zgodnie z projekcjami FAO i OECD konsumpcja mięsa w latach 2015-2025 zwiększy się o 14,5%. Głównym źródłem jej wzrostu będzie wyższe spożycie drobiu (+16,6%). W efekcie jego udział w strukturze światowej konsumpcji mięsa zwiększy się z 36,1% w 2015 r. do 36,8% w 2025 r. Spożycie najpopularniejszego gatunku mięsa na świecie, jakim jest obecnie wieprzowina, będzie rosło wolniej niż spożycie mięsa ogółem (+11,3%). W efekcie jego udział w strukturze spożycia mięsa na świecie zmniejszy się z 37,7% do 36,6%. Najsilniejszy ilościowy przyrost spożycia mięsa nastąpi w Azji, podczas gdy jego najwyższa dynamika zostanie odnotowana w Afryce. Wynika to ze zwiększającej się populacji w krajach azjatyckich i afrykańskich przy jednoczesnym wzroście zamożności

TEMAT KWARTAŁU: Dobre perspektywy globalnego popytu na mięso

tamtejszych społeczeństw. W kontekście decyzji polskich eksporterów dotyczących kierunków ekspansji na szczególną uwagę zasługują kraje charakteryzujące się zarówno wysokim tempem wzrostu spożycia mięsa, jak i jego wysokim bezwzględny przyrostem.

Projekcje FAO i OECD wskazują, że struktura produkcji mięsa w Polsce zmienia się zgodnie z tendencjami obserwowanymi na świecie. Wsparcie dla takiej oceny stanowi utrzymujący się w ostatnich latach silny wzrost produkcji drobiu i wołowiny. Jednocześnie prognozowany wyraźny wzrost spożycia mięsa w Azji i Afryce, przy jego relatywnej stabilizacji w Europie wskazuje na przestrzeń dla znaczącej ekspansji polskich producentów na rynki poza UE, na które nadal trafia relatywnie niewiele polskiego eksportu mięsa (ok. 20% eksportu drobiu i wieprzowiny i ok. 13% eksportu wołowiny). Wskazuje to na wysokie prawdopodobieństwo wzrostu udziału krajów spoza UE w strukturze geograficznej polskiego eksportu mięsa w kolejnych latach.

Kraje o największych przyrostach konsumpcji (tys. ton)					Kraje o najwyższej dynamice konsumpcji (tys. ton)				
Ranking	Kraj	2015	2025	Różnica	Ranking	Kraj	2015	2025	Zmiana
Drób									
1	Chiny	18 165,8	21 305,4	3 140	1	Mozambik	46,8	77,5	65,5%
2	Stany Zjednoczone	17 413,9	19 514,8	2 101	2	Tanzania	91,7	141,8	54,6%
3	Brazylia	9 297,2	10 865,0	1 568	3	Zambia	49,5	76,1	53,6%
4	Meksyk	3 798,2	4 725,6	927	4	Ghana	173,7	261,1	50,3%
5	Indie	2 537,1	3 414,3	877	5	Etiopia	62,3	90,0	44,5%
6	Unia Europejska	13 035,9	13 695,6	660	6	Bangladesz	223,8	316,0	41,2%
7	Rosja	4 301,4	4 912,1	611	7	Wietnam	1 484,8	2 048,8	38,0%
8	Indonezja	1 937,5	2 511,4	574	8	Nigeria	190,1	261,3	37,5%
9	Wietnam	1 484,8	2 048,8	564	9	Indie	2 537,1	3 414,3	34,6%
10	RPA	1 894,2	2 360,4	466	10	Haiti	68,5	91,6	33,8%
Wieprzowina									
1	Chiny	55 690,6	63 332,3	7 642	1	Tanzania	16,3	28,3	73,2%
2	Stany Zjednoczone	9 344,5	10 334,7	990	2	Etiopia	1,9	2,8	50,3%
3	Brazylia	2 986,4	3 753,4	767	3	Zambia	31,8	46,7	47,1%
4	Rosja	3 363,5	3 990,9	627	4	Mozambik	138,8	198,0	42,7%
5	Wietnam	3 491,7	4 070,6	579	5	Nigeria	258,3	364,6	41,2%
6	Meksyk	1 876,1	2 188,7	313	6	Ghana	25,9	36,6	41,1%
7	Filipiny	1 837,9	2 106,9	269	7	Egipt	0,5	0,7	38,1%
8	Indonezja	750,5	985,5	235	8	Indonezja	750,5	985,5	31,3%
9	Korea Południowa	1 830,7	1 962,1	131	9	Haiti	44,2	56,7	28,2%
10	Nigeria	258,3	364,6	106	10	Brazylia	2 986,4	3 753,4	25,7%
Wołowina									
1	Chiny	7 504,2	9 300,0	1 796	1	Zambia	211,3	330,0	56,2%
2	Stany Zjednoczone	11 376,2	12 642,5	1 266	2	Mozambik	33,1	50,1	51,3%
3	Brazylia	7 172,6	8 198,4	1 026	3	Indonezja	714,7	1 034,1	44,7%
4	Pakistan	1 706,8	2 125,8	419	4	Indie	958,1	1 338,7	39,7%
5	Indie	958,1	1 338,7	381	5	Nigeria	432,6	603,7	39,5%
6	Wietnam	1 160,3	1 480,4	320	6	Etiopia	358,5	496,5	38,5%
7	Indonezja	714,7	1 034,1	319	7	Tanzania	312,5	428,4	37,1%
8	Egipt	1 319,8	1 633,3	314	8	Paragwaj	242,8	325,7	34,2%
9	Argentyna	2 506,6	2 765,5	259	9	Haiti	53,1	70,5	32,8%
10	Meksyk	1 587,8	1 775,5	188	10	Wietnam	1 160,3	1 480,4	27,6%

Źródło: FAO-OECD, Credit Agricole

PROGNOZY

Wybrane wskaźniki makroekonomiczne w Polsce w ujęciu kwartalnym

Wskaźnik	2016				2017				2016	2017	2018	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4				
PKB (% r/r)	3,0	3,1	2,5	2,7	2,8	2,5	3,3	4,1	2,8	3,3	3,2	
Konsumpcja (% r/r)	3,2	3,3	3,9	4,2	3,6	3,6	2,9	2,8	3,6	3,2	2,9	
Inwestycje (% r/r)	-2,2	-5,0	-7,7	-5,8	0,0	1,6	6,8	8,7	-5,5	5,3	10,0	
Eksport (ceny stałe, % r/r)	6,7	11,4	6,8	8,6	8,8	9,2	12,1	12,5	8,4	10,2	7,3	
Import (ceny stałe, % r/r)	8,7	10,0	7,8	8,5	8,9	10,7	13,0	13,1	8,7	11,2	9,0	
Wkład do wzrostu PKB	Spożycie prywatne (pp.)	2,0	1,9	2,3	2,1	2,3	2,1	1,7	1,4	2,1	1,9	1,7
	Inwestycje (pp.)	-0,3	-0,9	-1,4	-1,6	0,0	0,3	1,2	2,2	-1,1	1,0	1,8
	Eksport netto (pp.)	-0,7	1,0	-0,3	0,3	-0,3	-0,2	-0,1	0,2	0,1	-0,1	-0,6
Saldo obrotów bieżących***	-0,8	-0,5	-0,5	-0,5	-0,9	-1,0	-1,1	-1,0	-0,5	-1,0	-1,5	
Stopa bezrobocia (%)**	9,9	8,7	8,3	8,3	8,8	7,9	7,8	8,1	8,3	8,1	8,1	
Zatrudnienie poza rolnict. (% r/r)	2,2	2,3	1,5	1,5	0,6	0,4	0,2	0,1	1,9	0,3	0,0	
Wynagrodzenia w GN (% r/r)	3,1	4,3	4,1	3,7	4,1	4,4	4,6	4,8	3,8	4,5	4,8	
Inflacja CPI (%)*	-0,9	-0,9	-0,8	0,2	1,8	1,7	1,5	1,3	-0,6	1,5	2,3	
Wibor 3-miesięczny (%)**	1,67	1,71	1,71	1,73	1,73	1,73	1,73	1,73	1,73	1,73	2,23	
Stopa referencyjna NBP (%)**	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	2,00	
EURPLN**	4,24	4,38	4,29	4,40	4,35	4,33	4,23	4,18	4,40	4,18	4,07	
USDPLN**	3,73	3,94	3,82	4,18	4,14	4,16	4,03	3,87	4,18	3,87	3,51	

* wartość średniokwartalna

** wartość na koniec okresu

*** narastająco za cztery ostatnie kwartały

Źródło: GUS, Reuters, Credit Agricole

Prognozy kursu walutowego oraz wzrostu PKB dla wybranych krajów

	Realny wzrost PKB				Kursy walutowe*							
	2016	2017	2018		Q2 16	Q3 16	Q4 16	Q1 17	Q2 17	Q3 17	Q4 17	
Strefa euro	1,6	1,5	1,5	EUR/USD	1,11	1,12	1,05	1,05	1,04	1,05	1,08	
Japonia	1,1	1,5	1,1	EUR/JPY	114	114	123	114	116	120	115	
Wielka Brytania	2,0	1,3	1,4	EUR/GBP	1,20	1,16	1,17	1,24	1,23	1,23	1,20	
Chiny	6,7	6,6	6,5	USD/CNY	6,64	6,67	6,95	6,90	7,07	7,25	7,25	
Hong Kong	1,5	2,0	2,0	USD/HKD	7,76	7,76	7,75	7,77	7,77	7,77	7,77	
Indie	7,2	7,3	7,5	USD/INR	67,50	66,58	67,87	69,25	70,00	70,25	70,50	
Indonezja	5,0	5,2	5,2	USD/IDR	13213	13051	13473	13600	13800	14000	13900	
Malezja	4,1	4,3	4,4	USD/MYR	4,03	4,14	4,49	4,55	4,60	4,62	4,58	
Filipiny	6,8	6,9	6,5	USD/PHP	47,05	48,50	49,71	51,00	52,00	51,00	50,50	
Singapur	1,5	1,6	1,5	USD/SGD	1,35	1,36	1,44	1,46	1,48	1,47	1,46	
Korea Południowa	2,7	2,7	3,0	USD/KRW	1152	1101	1208	1210	1250	1230	1215	
Tajwan	1,2	2,0	2,0	USD/TWD	32,26	31,35	32,23	32,50	33,00	32,50	32,20	
Tajlandia	3,2	2,5	2,7	USD/THB	35,14	34,65	35,81	36,40	36,70	36,50	36,20	
Wietnam	6,2	5,8	6,0	USD/VND	22304	22305	22771	22700	22700	22700	22700	
Brazylia	-3,5	0,6	2,5	USD/BRL	3,20	3,25	3,25	3,15	3,25	3,30	3,35	
Meksyk	1,9	1,5	2,0	USD/MXN	18,45	19,35	20,60	21,50	22,00	22,00	22,00	
Rosja	-0,8	1,5	1,5	USD/RUB	63,88	63,02	61,04	60,00	60,00	58,00	57,00	
Turcja	2,7	2,5	1,5	USD/TRY	2,88	3,00	3,52	3,65	3,65	3,60	3,60	

* wartość na koniec okresu

Źródło: Crédit Agricole Corporate and Investment Bank